

Nr 505

Av herrar **Börjesson** i Glömminge och **Gustavsson** i Alvesta, om
lån för byggande av ytterligare pensionärsbostäder.

(Lika lydande med motion nr 407 i Första kammaren)

Under efterkrigstiden har bostadsstandarden på ett påtagligt sätt förbättrats. Den höga standarden är emellertid ojämnt fördelad. 1960 års bostadsräkning visar att särskilt landsbygdens åldringar har dåliga bostäder och att de allra äldsta bor sämst. Problemet med åldringarnas bostadsfråga är emellertid inte bara en fråga om bostädernas kvalitet. Det är också i hög grad en lokaliseringsfråga. Många åldringar bor i omoderna stugor långt från annan bebyggelse och utan möjlighet till hjälp. I många fall är en förbättring av sådana bostäder inte en framkomlig väg. Bostaden kan vara i så dåligt skick att en förbättring till rimlig kostnad inte är möjlig. Den kan också vara så illa belägen att åldringen inte kan få erforderlig tillsyn. I dylika fall måste andra, goda bostäder anskaffas. Enligt beslut av 1964 års riksdag kan i glesbygdsområden förbättringslån utgå för uppförande av temporära bostäder åt åldringar. Till sådana glesbygdsområden har främst hänförts Norrlands inland, västra Svealand och nordvästra Götaland. Det har i detta sammanhang framhållits att temporära bostäder inte kan komma i fråga där det föreligger ett långsiktigt behov av åldringsbostäder.

Inventeringar av åldringsbostäder har visat att antalet åldringar som är i behov av ny bostad är betydande. Eftersom endast en ringa del av detta behov kan tillgodoses genom uppförande av temporära bostäder, blir den övervägande delen nyproduktion av bostäder för åldringar beroende av i vilken utsträckning bostadslån för pensionärsbostäder kan erhållas.

Vid fördelningen på kommuner av de för länen fastställda lägenhetsramarna har länsbostadsnämnderna tillämpat de i statsverkspropositionen angivna riktlinjerna och särskilt beaktat bostadsbyggnadsbehovet i kommuner med stor bostadsbrist. Möjligheterna till bostadsbyggande i landsbygdkommunerna och deras tätorter har därmed minskat betydligt. Som konsekvens härav har produktionen av pensionärsbostäder reducerats på ett oroväckande sätt.

Denna utveckling synes inte vara förenlig med statsmakternas strävan att förbättra åldringarnas bostadsförhållanden. Det kan förväntas att den regionala fördelningen av bostadsbyggandet inte kommer att förändras

under de närmaste åren. Det är därför angeläget att för de kommuner som inte har möjlighet att med stöd av förbättringslån uppföra temporära pensionärsbostäder skapa andra förutsättningar för produktion av åldringsbostäder. Man bör vidtaga lämpliga åtgärder för att kommunerna skall få möjligheter att bygga pensionärsbostäder utan att detta inkräktar på eller beskär kommunens i övrigt mycket knappa bostadskvot. Ett alternativ till lösande av denna fråga vore att utsträcka tillämpningsområdet för förbättringslånen till att omfatta även lån till nybyggnad av pensionärshem. En sådan åtgärd skulle stämma väl överens med den strävan som finns till att förbättringslånen i första hand skall förbehållas pensionärer.

Ett annat alternativ som synes vara att föredraga är en utvidgning av lägenhetsramen, som skulle få utnyttjas för beslut om lån till nybyggnad av pensionärsbostäder i kommuner av den typ som här omnämnts. En utvidgning av lägenhetsramen med 1 000 lägenheter för detta ändamål är synnerligen angelägen, och den torde med hänsyn till den förhållandevis låga kostnaden per lägenhet icke kunna rubba den samhällsekonomiska balansen. Ett annat förhållande som förtjänar påpekas är att det på grund av den minskade sysselsättningen inom byggnadsbranschen i landsbygdskommunerna finns en viss tillgång på icke utnyttjad äldre arbetskraft, som härigenom skulle kunna få sysselsättning.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte medge att — utöver de låneramar för det totala bostadsbyggandet som riksdagen kan komma att medge — bostadslån må beviljas för högst 1 000 lägenheter i pensionärshem, företrädesvis i landsbygdskommuner.

Stockholm den 26 januari 1967

Fritz Börjesson (cp)

i Glömminge

Rune Gustavsson (cp)

i Alvesta